

Titel: IX.

Citation: "IX.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968*.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g02-shoot-d1e116675/facsimile.pdf> (tilgået 30. juli 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

vilde indvirke paa Kongens Beslutning, men det er ingenlunde af de Forbehold, som man plejer at sætte Forbehold, og jeg ser ikke, af hvad Grund man her skulde bruge et Ord i en ganske ubestemt Beslutning. Naar man finder det nødvendigt at anbringe Grundloven, af saadanne Grunde paa Rigsdagen, som her er omhandlede, skulde straffe, som man siger i Ministeriet, at Beslutningen bliver at træffe efter Kongens Princip, eller man maatte i sin Tid give en Lov derfor, som jeg foretrækker ikke troer at være af nogen praktisk Nytte, og hvortil det ikke let kunde blive nogen Anledning, førend den hele Materie om Statsforbeholdet bliver omtrent. Jeg skal endnu bemærke, at de Straffe, som man efter mit Begreb maatte anbringe, naar Handlingen erklæret for Forbeholdt, være Straffe, som for vore Tider ikke kunde være pådsigelig, blandt Andet, at Gaarden skal aflyses, Kroppen parreret o. s. v. Men Hensyn til den Del af Paragraphen, som udvider Straffen ogsaa til den, der foretager de conjugate Handlinger eller Beslutning, vil jeg bemærke mig til, hvad en anden Aret Rigsdagsmand i sin Gentende har udtalt.

Man vil derpaa over til § 38.
Ordføreren: Denne Paragraph er saaledes:
 „Juden Rigsdagsmand kan frægtes eller stilles under Rigsdagens Samling, medmindre det Thing, hvortil han hører, dertil giver sit Samtykke. For sine Dretter paa Rigsdagen kan intet af dem udføres uden Thingets Samtykke, dog til Ansvar uden for samme.“

Udvalget har bemærket i Indledning af denne Paragraph følgende:

„Naar denne Paragraph bestemmer, at ingen Rigsdagsmand kan frægtes eller stilles under Rigsdagens Samling, medmindre det Thing, hvortil han hører, dertil giver sit Samtykke, skal Udvalget herved alene tillade sig to mindre væsentlige Forslag. Det ene gaar ud paa, at det ubestemt bliver fastsat, at en Rigsdagsmand under Rigsdagens Samling ei heller uden vedkommende Thingets Samtykke kan kaldes for Gæld. Det andet tillader en Undtagelse fra Forbudet mod criminel Forfølgning for det Tilfælde, at en Rigsdagsmand maatte gribes paa frisk i Sjerning.“

Man indhælder altsaa, at Paragraphen maatte affattes paa følgende Maade:

„Juden Rigsdagsmand kan under Rigsdagens Samling, uden at det Thing, hvortil han hører, dertil giver sit Samtykke, kaldes for Gæld, ei heller frægtes eller stilles, medmindre han er greben paa frisk i Sjerning.“

Ordføreren: Hvad de nærmere Beskæmmer angaar, som efter den ærde Ordførers Fordrag foreslaaet gjælte i Paragraphen, kan jeg Jæder have at erindre derimod, jeg troer, at begge ere ganske hensigtsmæssige. Med Hensyn til Paragraphens Stilling erhvæder jeg vel i Ministeriet det Rigtige, at der ikke bør kunne anlægges Sag mod en Rigsdagsmand uden efter Thingets Beslutning; men det kunde dog være Spørgsmaal, om Beskæmmelsen ikke kunde affattes saaledes, at det saaes, at det ikke berede paa Thingets Tilførelighed, saa at, naar Nogen foretog saadanne Handlinger eller brugte saadanne Udtryk i Thinget, der ikke blot vare stærke Dretninger om den Gjenstand, hvorefter der var Spørgsmaal, men som kunde indbringe endog vistelig herre Forbehold, kan da derfor vilde blive tilstalt. Jeg troer imidlertid ikke, at der i selve Paragraphen indbringes Noget, som er uligligt.

Schad: Det er vistnok rigtigt, at Beskæmmelse maa kunne arreteres, naar den gribes paa frisk i Sjerning, men frægtes og stilles burde han vistnok ikke kunne, uden at dette var indberettet til Rigsdagen og denne havde givet sit Samtykke dertil; tætmindst synes det mig ikke, at dette fremmer med Væden i hele Udsagnet.

Ordføreren: Det foreslaaer mig dog, at der, naar Beskæmmelse vistelig ere grebne paa frisk i Sjerning, ikke er Grund til at foretage et efterfølgende Samtykke; jeg skal forøvrigt gjerne tilstaae, at jeg personlig — hvorvidt Andet dertil ere enige, tør jeg ikke sige — lægger mindre Vægt paa denne hele Aret af Beskæmmelse, end jeg mere anser denne Paragraphs Indhold for at være en Indledning, som følger fra Grundloven til Grundloven, og som

kan have sin Betydning, hvor Uvillingen gaar for sig under meget stærke Kamp mellem Regjering og Folk, men som hof og, hvor Uvillingen gaar for sig under mere rolige Former, langt snarere kan misbruges end bruges.

Man vil derpaa over til § 39.
Ordføreren: Denne Paragraph lyder saaledes:
 „Rigsdagsmandene ere ene bunnede ved deres Drettsforbindelse og ikke ved nogen Forbuds af deres Valgere.“

Comitens Betænkning i Indledning deraf er saaledes:
 „I nærværende Paragraph, der udtaler Rigsdagsmandens Uafhængighed, her Udvalget troer, at man kunde oplyse et Tilfælde, der skulde, at Embedsmand, som vælges til Rigsdagsmand, ikke behøve Regjeringens Tilladelse til at modtage Valget. Vi ønske vel ingenlunde, at herved siges Noget, som ikke fulgte af Udsagnet hele Rand, men vi have dog troet, at en ubestemt Tillægsordlyd i sin Gentende kunde være pådsigelig. Det bemærkes alene, at det dermed naturligtvis ikke er sagt, at Embedsmand, der vælges til Rigsdagsmand, herved skulde have erholdt nogen Ret til at forbe, at deres Embede, forsaavidt Nogen i deres Ord maatte foretræde til det midlertidige Behov, skulde behøve udført paa offentlig Regning.“

Man foreslaaer altsaa følgende Tilfælde:
 Embedsmand, som vælges til Rigsdagsmand, behøve ikke Regjeringens Tilladelse til at modtage Valget.“

Sjerning: Denne Tillægsordlyd, som her er foreslået angaar, fønt mig at være meget stærkt. Med Hensyn til Forbudsordlyden maa man vel lægge Vægt til, at Embedsmanden fremstiller sig, han bliver ikke valgt ved nogen Tilførelighed, han ved sig selv, at han vil stille sig til Valget; men at give Embedsmanden en Bestemmelse til, uden sine foreslaaede Samtykke at kunne bidrænde over sin Embedsmand, det foreslaaer mig at være at indføre en daarlignende Disciplin. Jeg troer, at Embedsmanden maa vide, at han ikke har nogen Uafhængighed over sin Tid, der Udvalget gjælte ham kan skridt i Hensyn til hans Forbudsordlyd, en anden Sag er det ved Forbudsordlyden, hvor han ikke ved, at han bliver valgt, der der han ikke hindres dertil. Det bør ikke være hans Valgere formet, naar de have valgt ham, at sige ham ind i Forbudsordlyden, og da han det opnaar paa den Maade, at der skulde en, som medens Rigsdagen varer kunde behøve hans Embede; men det er betænkeligt at oplyse en saadan Bestemmelse i Grundloven. Jeg troer, at man i det Hele taget i Grundloven ikke skal give nogen bekendt Opmantring til at vælge Embedsmand, man skal ikke forhindre, at de blive valgte, men man skal ikke sætte en Bræmme for, at de vælges; det er ikke nødvendigt. Man maa betænde lægge Vægt til, at naar man bruger Beskæmmelsen Embedsmand, uanset man alle, og betænkt ogsaa de midlertidige; efter dette skulde altsaa en Militair, naar han var commanderet til at seile med et Skib, og han, naar han kom til Helsingør, blev uanset til Rigsdagsmand, uden videre kunne spadsere i Land der og lade sit Partoi ligge; men det kan umuligt være velbetænkt i den kongelige Tjenestes Interesse og i Statens. Han er bleven valgt til det Hærs, Staten har overdraget ham, fordi han ansaaes særlig færdig dertil, det kan gjerne være, at han maatte ikke ønske det; der kunde være Formuesomfængeligheder, Familienforhold, Forhold af den Natur, at de gjælte, at han ønske at være fri derfor, og skulde han paa denne Maade indbræde kunne frigjøre sig derfor? Jeg troer, at naar man nærmere overvejer disse Forhold, vil man komme tilbage fra en Bestemmelse af denne Art.

Ordføreren: Tør jeg rette det Spørgsmaal til det ærde kongevalgte Medlem, om hans Mening er, at det skal afhænge af Regjeringens Godtfindende, om Embedsmanden maa modtage Valget eller ikke?

Sjerning: Min Mening er, at Embedsmanden skal, før han stiller sig til Valget, vide, om Regjeringen kan bestaae hans Post, medens han er dorte, og vil gjætte det. Han skal ikke stille sig til Valg uden at vide, om Regjeringen indvilliger, og derfor kan blive valgt under saadanne Forhold, hvor han forud ikke har kunnet vide det, maa det berede paa Regjeringen, om den vil give ham Lov til at møde som Rigsdagsmand eller ikke. Naar Valgerne vide det